

PAPER DETAILS

TITLE: AFRO-AVRASYA BÖLGESİNDE GELİR DAGILIMI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME:
TÜRKİYE ÖRNEĞİ

AUTHORS: Zzafer KANBEROGLU,Ahmet OGUZ

PAGES: 396-403

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/347672>

AFRO-AVRASYA BÖLGESİNDE GELİR DAĞILIMI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Z.Zafer KANBEROĞLU¹

Ahmet OĞUZ²

Özet

Günümüz ekonomilerinin temel tartışma konularından biri hiç kuşkusuz ülkede elde edilen gelirin nüfusa adil paylaşılmasıdır. Kuznets'in 1956 yılında ortaya koyduğu hipotezle, gelir dağılımı büyüme ilişkisi tüm dünyada olduğu gibi Avrasya bölgeleri ülkeleri içinde önem arz etmektedir. Söz konusu bölge ülkeleri bağımsızlıklarını kazandıkları tarihten itibaren ülke üretimini sürekli artırma çabası içinde olmuşlardır. İstatistiki veriler bölge ülkelerinin üretim hacmini artırırken aynı zamanda bu üretimi adil dağıtma konusunda da ilerleme kaydettiğini göstermektedir. Bu çalışma kapsamında gelir dağılımı ve sürdürülebilir büyüme ilişkisi Avrasya bölgesi örneğinde incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelir Dağılımı, Sürdürülebilir Büyüme, Avrasya

INCOME DISTRIBUTION AND SUSTAINABLE GROWTH FOR AFRO-EURASIAN REGION: THE CASE OF TURKEY

Abstract

One of the main controversies of contemporary economics is undoubtedly the equitable distribution of the country's income to its population. The hypothesis revealed by Kuznets in 1956 determines that the relationship between income distributio and growth is important for Eurasian region as all over the World. The region economies have been in an continious effort to increase the production of the country since they gained their independence. The statistics show that countries in the region increase production volüme, at the same time making progress in fair distribution of this production. In this study, the relation between income distribution and sustainable growth is examined in the case of Eurasia region.

Keywords: Income Distribution, Sustainable Growth, Eurasia

¹ Doç.Dr., Van YüzüncüYıl Üniversitesi , İİBF İktisat Bölümü

² Yrd.Doç.Dr., Karabük Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü

Giriş

Sosyo-ekonomik adalet tesisinde gelirin bireyler arasında paylaşımı günümüz temel tartışma konularından biridir. Bu tartışmanın odak noktası gelirin dağılımındaki eşitsizlik olgusudur. Gelirin eşitsiz dağıldığı toplumların karşılaştığı en temel iktisadi problemlerden biri yoksulluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek kadar gelire sahip olmamalarından kaynaklanan yoksulluğun azaltılması ve bu amaçla gelir dağılımında eşitliğin sağlanmasında önemli faktörlerden biri büyümenin sürdürülebilir olmasıdır. Sürdürülebilir büyüme açısından nihai hedef sadece mal ve hizmet üretimi olmamakta aynı zamanda söz konusu gelirin temel iktisadi problemlerden biri olan yoksulluğu azaltıp, gelirin adil dağılımına katkı sağlamak olmaktadır.

Sürdürülebilir büyümede üç faktörün öneminden bahsedilmektedir. Bu faktörler arasında teknoloji geliştirme, işgücünün eğitimi ve sermaye yatırımları yer almaktadır. Söz konusu faktörlerin artırılması ve büyümenin sağlanmasında her topluma sunulacak tedbirler aynı olmayabilir. Ülke koşulları ve içinde bulunulan konjonktür sürdürülebilir büyüme konusunda atılacak adımları da farklılaştırmaktadır. Bu çalışma kapsamında gelir dağılımı ve sürdürülebilir büyüme ilişkisi analiz edilmektedir. Bu ilişkide özellikle sürdürülebilir büyümeyi sağlayan teknoloji gelişimi, sermaye yatırımı ve makroekonomik politikaların etkilerinin gelir eşitsizliği üzerindeki etkilerinin cevabı aranmaya çalışılacaktır.

I. Gelir Dağılımı ve Eşitsizlik

Bir ülkede yaşayan bireylerin ürettiği mal ve hizmetlerden elde edilen toplam gelirin, o ülkedeki bireylere bölüştürülmesi gelir dağılımı olarak ifade edilmektedir. Söz konusu bölüşümün eşit dağılıp dağılmadığının göstergesi ise gelir eşitsizliği ile ifade edilmektedir (Kuştepe ve Hallaç, 2004:143).

Gelir dağılımının eşitsiz şekilde dağılmasının pek çok sebebi bulunmaktadır. Bu sebepler arasında çalışanların niteliklerine göre almış olduğu ücretlerde farklılıklar (başlangıç arz ve talep koşulları tarafından belirlenir), eğitim düzeyi farklılığı, faaliyet gösterilen sektör ve bölgesel gelişmişlik düzeyleri farklılıkları yer almaktadır. Gelirin eşitsiz dağılmasında başka faktörlerde yer almaktadır. Örneğin tarım sektörü büyük ülkeler ve bu ülkelerin eşit dağıtılmayan toprakları eşitsizliği artırmaktadır. Bu durumun temel sebebi tarımdaki niteliksiz işgücünün ücretlerin aşağı çekilmesine neden olmasında yatmaktadır. Tarım kaynaklı eşitsizliklerin diğer sebepleri arasında toprak imtiyaz anlaşmaları ve ulusal ekonominin entegrasyon derecesi gelmektedir (Camdessus,2015)

Gelir eşitsizliği konusunda her ülkenin değerlendirmesi farklılık göstermektedir. Bazı ülkelerde eşitsizliğin nedeni kent –kırsal ayrımında görülmektedir. Söz konusu kırsal ve kent arasındaki eşitsizliğin nedenleri arasında kaynak mobilizasyonu, istihdam oluşturma, endüstriyel konum, vergi iyileştirmeleri, kamu harcamaları yer almaktadır. Bu eşitsizliğin azaltılması için öncelikle yasadışı yollarla birilerinin serveti arttırmasına neden olan vergi kaçakçılığının önlenmesi ve vergi politikalarındaki hataların giderilmesi gerekmektedir. Bazı ülkelerde eşitsizliğin nedeni de sektörel koruma politikaları olarak ifade edilmektedir. Söz konusu eşitsizliğe özellikle sanayide korumacılık adına bazı alt sanayi dallarında görülen tekelleşmenin neden olduğu söylenmektedir.

Gelir eşitsizliği probleminin nedenleri ve çözümü için yazında farklı düşünceler ileri sürülmektedir. Tian ve ark (2003) eşitsizliğin ortadan kaldırılması için istihdam oluşturma, sosyal güvenlik sistemini reforme etme, daha aktif mali politikalar uygulanması, mesleki eğitim yaygınlaştırılması ve sanayiler arasında rekabeti önermektedir. Armida ve ark. (2003) gelir eşitsizliğini azaltmak için makroekonomik istikrar ve kamu harcamalarının etkin kullanımını önermektedir. Choi (2003) gelir eşitsizliği temel sebebini eğitim düzeyi olarak görmekte ve düşük eğitilmiş bireylerin gelirlerinin düşük olduğunu ifade etmektedir. Ragayah (2003) eşitsizliğin azaltılması için eğitim, etkin kamu hizmeti ve çeşitli sektörlerde istihdam gerekli görmektedir. Chia ve Chen (2003) eşitsizliğin azaltılması için eğitim düzeyinin yükseltilmesini gerekli görmektedir. Adis (2003) eşitsizlik nedenini eşit olmayan fırsatlarda görmektedir. Pham (2003) kaynak tahsisinde etkinsizliği, eşitsizliğin temel nedeni olarak görmektedir. Berg ve Ostry (2011) eşitsizlik nedenini kredi piyası eksikliği ve politik istikrarsızlık da görmekte ve eşitsizliğin giderilmesi için daha iyi politik kurumlar, eğitim-sağlık ve fiziki altyapıda artış, finansal gelişme, ticari liberalizasyon, uluslararası finansal entegrasyon ve imalat sanayi dayalı ihracatın nisbi payının yüksek olmasını önemini vurgulamaktadır.

II. Sürdürülebilir Büyümenin Dinamikleri ve Avrasya

Ekonominin sürekli olarak doğal gayrisafi yurtiçi hasıla düzeyinde kalmasını sağlayan büyüme olarak ifade edilen sürdürülebilir büyüme, tüm ekonomik yapılar için önem arz etmektedir. Sürdürülebilir büyümenin temel dinamikleri arasında teknoloji gelişimi, sermaye yatırımı ve makroekonomik politikalar gelmektedir.

Sürdürülebilir büyüme sağlanmasında temel dinamiklerden biri olan teknoloji gelişimi, ülke rekabet gücünün sürdürülebilir olmasını sağlar. Acemoğlu'na göre var olan rekabet savaşında yer almak için marka üretmek, marka üretimi içinde teknoloji gelişimi gereklidir. Ve ona göre en sağlıklı büyüme yaratıcı yıkıcılıktır. Fakat bu eski teknolojisi olan şirket yerine, yeni teknolojisi olan bir şirketin gelmesinden ziyade aynı şirket içindeki eski teknoloji yerine yeni teknolojinin getirilmesi şeklinde olmalıdır (Acemoğlu,2005).

Sürdürülebilir büyümenin diğer dinamiklerinden biri sermaye yatırımlarıdır. İster beşeri ister fiziki sermaye anlamında olsa da tüm yatırımlar, sermayenin marjinal getirisinde artışa yol açmaktadır. Bu bağlamda sermaye yatırımları tüm ekonomiye yayılan pozitif dışsallıkları üreterek ekonominin uzun dönemli büyüme oranını etkilemektedir. Sermaye yatırımlarının eşit dağıldığı ekonomik yapılar gelir dağılımının eşit dağılmasına neden olurken, sermaye yatırımlarının eşit dağılmadığı ekonomiler eşitsizliklerin artmasına neden olmaktadır (Arisoy,2011).

Sürdürülebilir büyüme için önemli unsurlardan biri de uygulanan makroekonomik politikalar. Yeterli büyüme oranı, tatmin edici istihdam oranı, istikrarlı hükümetler, etkin kamu harcama sistemi, vergi politikaları, sosyal güvenlik sistemleri, söz konusu politikalardan birkaçıdır (Krongkaew ve Zin,2007). Sağlam makroekonomik politikalar sürdürülebilir büyüme için ortam oluşturmaktadır. Bu politikalar arasında en fazla öne çıkan politikalar eğitim ve sağlığa yapılan sosyal yatırım politikalarıdır. Söz konusu politikalar ekonominin büyüme kapasitesini artırırken özel sektörün etkinliğini de yükseltmektedir (Camdessus,2015).Sürdürülebilir büyümenin sağlanmasında yukarıda sayılan faktörlerin dışında yer alan faktörler; sağlıklı politik kurumlar, eğitim-sağlık ve fiziki altyapıda artış, finansal gelişme, ticari liberalizasyon, uluslararası finansal entegrasyon ve imalat sanayi dayalı ihracatın nisbi payının yüksek olması yer almaktadır (Berg ve Ostry, 2011).

Sürdürülebilir büyümenin temel dinamikleri arasında yer alan teknoloji gelişimi, sermaye yatırımı ve makroekonomik politikaların seçili göstergeleri ışığında Avrasya ülkelerinde etkilerini Tablo 1’de görmek mümkündür.

Tablo 1. Avrasya Ülkelerinde Seçili Büyüme Dinamikleri

Sıra	Ülke	Ar-ge harcamaları (GSYH %) (1996-2013)	Toplam kamu harcamaları içinde eğitim payı % (2000-2012)	Kişi başı enerji kullanımı petrol kg (2000-2013)	Brüt tasarruflar (GSYH %) (2000-2014)
1	Azerbaycan	0.24-0.21	18.5-5.7	1403-1474	17-39
2	B. Rusya	1-0.67	58.9-13.2	2456-2882	23-29
3	Ermenistan	0-0.22	?-13.7	655-969	3-14
4	Gürcistan	0.33-0.08	12.5-6.7	649-1032	22-20
5	Kazakistan	0-0.17	yükselmiş	2397-4787	20-27
6	Moldova	0.87-0.35	13-20.8	792-863	16-19
7	Özbekistan	-	-	-	-
8	Rusya	0.97-1.13	9-11.1	4224-5093	36-24
9	Türkmenistan	-	?-20.8	3306-5012	-
10	Ukrayna	0-0.76	11.4-13.7	2721-2553	24-10

Kaynak: The World Bank, <http://data.worldbank.org/indicator>.

Tablo 1’e göre teknoloji gelişimini temsil etmek üzere GSYH içinde ar-ge harcamalarının payı, beşeri sermaye yatırımlarını temsilen toplam kamu harcamaları içerisinde eğitimin payı, makroekonomi politikalarını temsilen brüt tasarruflar alınmıştır. Ar-ge harcamalarının GSYH içindeki payına bakıldığında Moldova ve Gürcistan dışında 1996 yılından 2013 yılına gelindiğinde bir artış söz konusudur. Eğitimin payına bakıldığında Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan dışındaki ülkelerde artış söz konusudur. Brüt tasarruflarda da bazı ülkelerde olumlu bazı ülkelerde olumsuz bir seyir izlenmiştir. Bu bağlamda Tablo 1’deki değerlerin ülke gelirlerinin adil dağılıp dağılmamasında önemi ortaya çıkmaktadır.

III. Gelir Dağılımında Sürdürülebilir Büyümenin Rolü ve Avrasya Bölgesi

Gelir dağılımında sürdürülebilir büyüme rolünün analizi, büyüme-eşitsizlik ilişkisi kapsamında ilk kez Kuznets (1956) tarafından ele alınmıştır. Kuznets’e göre düşük gelirli ülkelerde nisbeten

eşitsizlik düşüktür ve ona göre başlangıçta büyüme dolayısıyla gelir artışıyla birlikte eşitsizlik artar, belli bir aşamadan sonra gelir artışı eşitsizliğin azalmasına neden olur.

Ekonomik büyümede gelir dağılımı etkisine ilişkin iki görüş bulunmaktadır. İlki, ekonomik büyümenin gelir eşitsizliğini zıt yönde yani olumsuz yönde etkilemesidir. Büyümenin gelir dağılımını olumsuz yönde etkileyeceğini belirten çalışmalar arasında Herzer ve Vollmer (2011), Rosser ve vd (2000), Grün ve Klasen (2001) çalışmaları yer almaktadır. Büyüme ve gelir dağılımı arasında bu olumsuz ilişkinin nedenlerinden biri, gelirin yeniden tahsisinde kullanılan transfer ve vergilerin bozulmalar meydana getirmesi ve yüksek gelir gruplarının gelirlerinin daha büyük kısmını tasarrufa ayırma eğiliminde olmalarının, toplam tasarrufları ve yatırımları azaltma olasılığı oluşturmamasından kaynaklandığı ifade edilmektedir.

İkinci görüş, ekonomik büyümenin gelir eşitsizliğini aynı yönde yani olumlu yönde etkilediğini öngörmektedir. Büyümenin gelir dağılımını olumlu yönde etkileyeceğini belirten çalışmalar arasında Adelman ve Robinson (1998), Lindert ve Williamson (1985), Li ve vd. (2000) çalışmaları yer almaktadır. Gelir eşitsizliğini olumlu etkileyip, eşitsizliği azaltacak politikalar arasında İlk kanal *beşeri kaynakların gelişimi* olarak ifade edilmektedir. Örneğin, pek çok doğu Asya ülkesi başarılı bir şekilde beşeri sermayeye yüksek yatırım aracılığıyla gelir eşitsizliğini azaltmış ve yüksek ekonomik büyümeyi başarmıştır. İkinci kanal *kamu ve özel tasarrufların eşitsizlik üzerindeki rolüdür*. Dağılım eşitsizliğini engelleyen sağlam makroekonomi, bütçe ve finansal politikalar da daha yüksek tasarruf ve yatırım oranıyla sürdürülebilir büyüme için koşullar meydana getirmektedir. Üçüncü kanal *politik süreç ve sosyal bağlılık ile ilişkilidir*. Yüksek gelir eşitsizliği, politik ve sosyal istikrarsızlıklara yol açabilir. Dahası, demokratik bir toplumda yüksek gelir dağılımı eşitsizliği, zayıf ekonomik politikalar için politik baskı üretebilir. Bu popülizm için verimli alanlar oluşturmaktadır. İyi tasarlanmış gelir transferi ile daha büyük gelir eşitliği, ekonomik reformlar ve sürdürülebilir büyüme sağlanabilir.

Büyüme ve gelir dağılımı arasındaki nihai ilişki hem ekonominin yapısına hem de büyüme stratejisine bağlıdır. Başka bir deyişle, ilişki belirsiz ve her ülke özel koşullarına bağlıdır. Büyüme ve gelir eşitsizliği arasındaki ilişkideki belirsizlik vasıfsız emek arzı büyük ve entegre olan ülkelerde daha çok şiddetlenebilir. Modern sektörlerdeki büyümenin eşitsizliği artırması olasıdır. Yüksek gelir eşitsizliği veya fakir sayısının çok olduğu demokratik ülkelerin yeniden dağılım talepleri ile karşılaşması olasıdır. Popülist hükümetler bu taleplere cevap verdiğinde, gelir paylaşımlarında çatışmalar ortaya çıkmaktadır. Piyasa ekonomisinde bu popülist olaylar sık sık hiperenflasyona neden olur. Eşitsizliğe neden olan bu durumu ortadan kaldırmak hükümetlerin görevidir. Bu kapsamda eğitim ve sağlığa yatırımlar eşitsizlikleri azaltıcı role sahiptirler. Eşitsizlikleri azaltıcı diğer hükümet politikaları arasında özel sektörün etkinliğini büyütmek ve geri kalmış bölgelere yatırımlar yer almaktadır. Ayrıca eşitsizlikleri azaltmak için üretken sektörlerin vergilendirilmesi ve yoksullara saf bir refah transferi yapılmaması önem arz etmektedir. Zira böyle uygulamalar aşırı büyüklüğe sahip olursa, genellikle sürdürülemezler ve hiperenflasyona yol açarlar.

Çalışmanın örnek kitlesi olan Avrasya ülkelerinde gelir dağılımı ve sürdürülebilir büyüme etkileşimini, ülkelerin GSYH, Gini katsayısı ve yoksulluk oranı değerlerine bakarak yorumlamak mümkündür. Tablo 1’de Avrasya bölgesinde yer alan seçili ülkelerde GSYH ve Gini değerleri yer almaktadır.

Tablo 2. Avrasya Bölgesinde GSYH, Gini ve Yoksulluk Oranı

Sıra	Ülke	GSYH (Milyon\$) 2015	GSYH (Milyon\$) 2005	Gini Katsayısı (%-Yıl)	Gini Katsayısı (%-Yıl)	Yoksulluk oranı (1.90 \$ altında gelire sahip nüfus %-2000-2013)
1	Azerbeycan	53.047	13.245	33.7-2008	33.7-2007	-
2	B. Rusya	54.609	30.210	26.0-2012	26.5-2011	7.1-0.0
3	Ermenistan	10.561	4.900	31.5-2013	30.3-2012	?-2.4
4	Gürcistan	13.965	6.410	40.0-2013	46.0-2011	21-11.5
5	Kazakistan	184.361	57.123	26.4-2013	28.9-2011	?-0.0
6	Moldova	6.551	2.998	28.5-2013	33.0-2010	35.9-0.1
7	Özbekistan	66.733	14.307	36.7-2003	36.8-2002	
8	Rusya	1.326.015	764.017	41.6-2012	42.0-2011	2.3-?
9	Türkmenistan	37.334	8.104	40.8-1998	40.8-1997	-
10	Ukrayna	90.615	86.142	24.6-2013	28.2-2009	?-0.0

Kaynak: The World Bank, <http://data.worldbank.org/indicator>.

Tablo 2’ de yer alan gini değerleri ülke gelir dağılımı eşitliğini ifade etmektedir. Şüphesiz ki sadece gini değerlerine bakarak ülkede gelir eşit yâda eşit olmayan şekilde dağıldığını söylemek güçtür. Fakat bir ölçü olarak kabul edilirse gini katsayı değerleri, buna göre GSYH artışları ile birlikte gini değerlerinin azaldığı yani gelirin daha adil dağıldığı gözlemlendiği söylenebilir. Yine Tablo 2’e göre 2005 yılından 2015 yılına gelindiğinde ülkelerin GSYH değerlerinin arttığı ve eşitsizliklerin azaldığı görülmekte, bu aynı zamanda Kuznets hipotezinin bu ülkelerde gerçekleştiği bir göstergesi olarak görülmektedir. Gelir dağılımının adil dağılımın ölçülerinden biri yoksulluk düzeyinin azalmasıdır. 2000 ve 2013 yılı 1.90 \$ altında gelire sahip olanların nüfus içerisindeki oranlarına bakıldığında Avrasya ülkelerinde dikkat çeken bir iyileşme yaşandığı gözlenmektedir.

Sonuç

Sürdürülebilir büyüme sağlandığının göstergesi, kendi içinde krize yol açacak dinamikleri olmayan büyümedir. Bunun içinde dışa açıklık ve makroekonomik siyasi istikrar gibi pek çok iktisadi ölçütün yerine getirilmesi yanında gelir dağılımında eşitlik olup olmadığı önem arz etmektedir. Sürdürülebilir büyüme ve gelir dağılımı arasındaki söz konusu ilişki her ülkenin koşullarına ve takip edilen politikalara bağlı görülmektedir. Koşullar farklı olmakla birlikte, bu koşullarda en iyi tercihlerden biri eğitime yatırım ve ihracatı teşvik olarak ifade edilmektedir. Bu durum, nitelsiz emek arzının azalmasına, eşitliğin, büyüme oranının ve ekonominin

verimliliğinin artmasına neden olmaktadır. Kuznets hipotezinin pek çok ülkede gerçekleştiğini yani kısa dönemde gelir artışına bağlı olarak eşitsizliğin artıp, uzun dönemde eşitsizliğin azalmasına neden olunan durumun Avrasya bölgesindeki ülkelerde görüldüğünü söylemek mümkündür. Avrasya bölgesindeki ülkelerin bağımsızlıklarını kazanmaları ile birlikte gayri safi yurt içi hasıla değerlerini arttığı bölge genelinde gini katsayılarının düştüğü ve yoksulluk oranlarının azaldığı görülmektedir. Dolayısıyla Avrasya ülkeleri örneğinde sürdürülebilir büyümenin gelir dağılımı üzerinde düzeltici etkiye sahip olduğu ifade edilebilmektedir.

Kaynakça

- Acemoğlu, D. (2005), “Sürdürülebilir büyüme Mümkün Mü?” , Erişim tarihi:10.9.2016 <http://www.capital.com.tr/ekonomi/makro-ekonomi/surdurulebilir-buyume-mumkun-mu-haberdetay-3654>
- Adelman, I. and Robinson, S. (1988), “Macroeconomic adjustment and income distribution : Alternative models applied to two economies”, Journal of Development Economics, vol. 29(1), pages 23-44, July
- Alisjahbana, Armida S., Arief, Y., Chotip, M.Y., and Tara B. S. (2003) “Trend and Causes of Indonesian Income Inequality”, EADN Income Distribution Project, April.
- Arısoy, İ. (2011), “ Fiziksel Sermaye Yatırımları ve Büyüme İlişkisinin AK Modeliyle Sınanması: Türkiye Örneği (1968-2006)”, Maliye Dergisi,Sayı:161.
- Berg, A. and Ostry, J. (2011), “Inequality and Unsustainable Growth: two sides of the same coin?”, IMF Staff Discussion Note, April 8.
- Camdessus, M. (2015), “Income Distribution and sustainable Growth: The Perspective from the IMF at Fifty”, <https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/28/04/53/spmds9509>
- Chia, Y. and Chen, Y. (2003) “Explaining Income Distribution in Singapore”, EADN Income Distribution Project, January
- Choi, K. (2003) “Measuring and Explaining Income Inequality in Korea”, EADN Income Distribution Project, July
- Grün, C. and Klasen, S. (2001), “Growth, Income Distribution and Well-being in transition Countries”, Economics of Transition, 9(2): 359-394.
- Herzer, D. and Vollmer, S. (2011), “Inequality and Growth: Evidence from Panel Cointegration”, Journal of Economic Inequality, February, 9: 1-15.
- Kuştepli, Y. ve Hallaç, U. (2004), “Türkiye’de genel gelir dağılımının analizi ve iyileştirilmesi”, DEÜ SBE Dergisi,6 (4).
- Kuznets, S. (1956), Modern Economic Growth: Rate, Structure and Spread, New Haven and London: Yale University Press, 1966. xvii + pp 529.
- Krongkaew, M. and Zin, RHM. (2007), “Income Distribution and Sustainable Economic Development in East Asia: A Comparative Analysis”, THE IDEAs Working Paper Series, No:02/2007.
- Li, H., Xie, D. and Zou, H. (2000), “Dynamics of Income Distribution”, Canadian Journal of Economics, 33(4): 937-961.
- Lindert, P.H. and Williamson, J.G. (1985), “Growth, equality, and history”, Explorations in Economic History, vol. 22(4), pages 341-377, October.

Özdemir, D., Emsen, S., Gencer, A. ve Kılıç, C. (2011), “Ekonomik Büyüme ve Gelir Dağılımı İlişkileri”, International conference on Eurasian Economies.

Pham, H. and Pham, V. (2003) “Income Distribution in Vietnam”, EADN Income Distribution Project, August

Ragayah, Z. (2003) “Explaining the Trend in Malaysian Income Distribution”, EADN Income Distribution Project.)

Rosser, J. B., Rosser, M. and Ahmed, E. (2000), “Income Inequality and the Informal Economy in Transition Economies”, Journal of Comparative Economics, 28: 156–171.

The World Bank, <http://data.worldbank.org/indicator>

Tian, H., Wang, X. and Liu, F.(2003) “Income Distribution in China”, EADN Income Distribution Project.